

Informasjon til rekvirent

Legemiddelanalyser i serum

Blodprøve til de fleste serumanalysene bør tas legemiddelfastende, dvs. 12-24 timer etter siste doseinntak.

Unntak:

Legemiddel	Preparatnavn	Anbefalt tidsintervall mellom siste doseinntak og prøvetaking
Atomoksetin	Strattera	4 - 8 timer
Levetiracetam	Keppra	12 timer ± 1 time
Litium	Lithionit	12 timer ± 30 min
Ritalinsyre	Ritalin/Equasym/Concerta	4 - 8 timer
Quetiapin	Seroquel (tablett) Seroquel (depot)	12 timer ± 1 time 18 - 24 timer

Ved depotmedikasjon bør prøven tas rett før neste depotinjeksjon.

Rusmiddelanalyser i urin

Rusmidler i urin analyseres med immunologiske screening-metoder. Prøvene behandles i henhold til rundskriv "Kvalitetsrutiner ved rusmiddeltesting av prøver i medisinsk sammenheng" (IS-13/2002) fra Sosial- og Helsedirektoratet. Ved rusmiddelanalyser i urin bestemmes kreatinin som mål på urin-konsentrasjonen, samt pH.

Spesifikke analyser

Ved behov kan positive screeningresultater for amfetaminer/ecstasy, benzodiazepiner, cannabinoider, kokain og opiater bekreftes ved spesifikke analyser. Disse analysene gir betydelig tilleggsinformasjon om hvilket medikament eller stoff som er tatt inn og når inntaket kan ha funnet sted. Analysene er dessuten svært sikre og blir kommentert. Prøvene oppbevares i 2 uker slik at det er mulig å etterrekvirere analyser i denne perioden.

Kontrollprøver

Dersom misbruksanalyser kan medføre negative sanksjoner, som f.eks. tap av arbeid, skoleplass eller samværs-/omsorgsrett, stilles særskilte krav til prøvetaking, prøvebehandling, analysemetoder og laboratorium. Benytt i så fall vår rekvisisjon, **Rusmiddelkontroll i henhold til IS-14/2002**.

Farmakogenetiske analyser

CYP-screening: Genotyping av de legemiddelmetaboliserende enzymene CYP2C9, CYP2C19 og CYP2D6 er aktuelt for mange legemidler ved bivirkning, mangelfull effekt, høy eller lav serumkonsentrasjon eller ved oppstart av behandling. Analyseresultatet benyttes for valg av legemiddel og valg av dosering til hver enkelt pasient. For legemidler der CYP-genotyping er særlig aktuelt, se www.psykofarmakologi.no

Marevan-panel: Det undersøkes for mutasjoner som medfører redusert dosebehov av warfarin. Både enzymet som metaboliserer warfarin og målproteinene for warfarin undersøkes. Marevan-panel er aktuelt ved blødninger, høy eller svingende INR-verdi og ved oppstart av behandling.

SSRI-panel: Analysen er aktuell ved bivirkning eller mangelfull effekt og før oppstart av behandling. Det undersøkes for mutasjoner både i enzymer som metaboliserer SSRI og i målproteinene for SSRI (serotonintransportøren).

Informasjon til pasient

Det må kunne vises gyldig legitimasjon ved prøvetaking hos Først.

Informasjon til prøvetaker

Prøvetaking og merking av rør

Serumanalyser til legemidler:

4 mL serum

- Angi prøvetidspunkt.

- Prøven tas på rør uten tilsetning (ikke gelrør), benytt etikett med **sluttsiffer A** på prøvetakingsrøret.
- Prøven må koagulere minst 30 minutter.
- Sentrifugering og avpipettering innen 2 timer, benytt etikett med **sluttsiffer 6** på innsendingsrøret.
- Tidspunkt for siste doseinntak må være fylt ut.

Urinalyser:

7 mL urin. Benytt etikett med **sluttsiffer 8**.

Bruk engangsrør uten tilsetning.

Prøvetaking må skje under observasjon for å sikre at prøven kommer fra rett person og ikke er manipulert.

Farmakogenetiske analyser:

3 mL EDTA-blod. Benytt etikett med **sluttsiffer 1**.

Generell informasjon

Svar/tolkning

Legemiddelanalyser

Analysesvar tolkes i forhold til referanseområde og kliniske opplysninger gitt på rekvisisjonen forutsatt angitt tidsintervall mellom siste dose og prøvetaking.

Rusmiddelanalyser

Screeningen er en kvalitativ analyse og påviste stoffer angis som positive analysesvar. Spesifikke analysefunn vurderes og tolkes med angivelse av hvilke stoffer som kan være tatt inn og når inntaket kan ha funnet sted. **Farmakogenetiske analyser**

Påviste mutasjoner kommenteres i forhold til angitt indikasjon.

Farmakogenetiske analyser er bare nødvendig å utføre en gang. Ny tolkning av analysesvaret kan i midlertid være aktuelt hvis pasientens legemiddelbehandling skal endres. Ta kontakt med Senter for Psykofarmakologi, tlf: 22 02 98 99 (rådgivning, lege/farmasøyt).

Kontakt/prøvetakingssteder - rekvisisjonen må medbringes

Diakonhjemmet Sykehus

Senter for Psykofarmakologi, Psykiatri Vinderen
Forskningsveien 13, 0319 Oslo
Tlf. 22 02 99 40, faks 22 02 99 93
www.psykofarmakologi.no
Åpent kl. 08.00 - 14.00. Ingen timebestilling.

Først Medisinsk Laboratorium (timebestilling unødvendig)

Søren Bulls vei 25, 1051 Oslo
Tlf. 22 90 95 00 - faks 22 90 96 06 - www.furst.no
Sentrum, Dronningens gate 40, (kl. 07.30 - 15.00)
Furuset, Søren Bulls vei 25, (kl. 07.30 - 15.00, onsdager til kl. 20.00)
Majorstuen, Kirkeveien 64B, (kl. 07.30 - 15.00). NB! Ikke urinprøver.
Sandefjord, Dronningensgate 3, 3 etg, (kl. 07.30 - 15.00)
Nøtterøy (Oseberg Medisinske Klinik), Kjæråsvn 13A,
(man-tors kl 08.00-20.00, fre 08.00-15.00)

I sommerperioden og høytider kan enkelte prøvetakingsstasjoner ha endrede åpningstider eller være stengt.

Rus-panelet innebærer analyse av følgende stoffer:

Analysenr	Navn	Spesifikke stoffer	Handelsnavn
650	Amfetaminer/Ecstasy	Amfetamin Metamfetamin MDMA	Amfetamin, Speed, Dexamin, Metamina, Dexedrin, gateamfetamin Nesten alltid gateamfetamin Ecstasy
652	Benzodiazepiner	Diazepam Oksazepam Flunitrazepam Nitrazepam Klonazepam Alprazolam	Valium, Vival, Stesolid Sobril, Alopam Rohypnol, Flunipam Mogadon, Apodorm Rivotril Xanor
654	Cannabinoider	THC-syre	Hasjisi, Marihuana
651	Opiater	Heroin-metabolitt Morfin Kodein Etylmorfin	Heroin Heroin, Dolcontin Paralgin forte, Pinex forte (men også i heroin) Cosylan, Solvipect Comp
656	Kokain	Kokainmetabolitt	
779	Buprenorfin		Subutex, Temgesic, Suboxone
668	Metadon		
659	Metadonmetabolitt		
666	Etanol		
798	Spesifikk analyse ved positiv screening		